

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА**

Факультет історії, політології і міжнародних відносин

Кафедра історії України і методики викладання історії

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ІСТОРІЯ УКРАЇНИ

Рівень вищої освіти: **перший (бакалаврський)**

Освітня програма: **«Комп'ютерне проектування інтегральних схем»**

Спеціальність: **171 Електроніка**

Галузь знань: **17 Електроніка та телекомунікації**

Затверджено на засіданні кафедри

Протокол № 2

Від 1 вересня 2023 р.

м. Івано-Франківськ – 2023

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Історія України
Викладач (-і)	К.і.н., старший викладач Паска Богдан Валерійович
Контактний телефон викладача	0967192008 0500807580 (Viber)
Е-mail викладача	bohdan.paska@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний
Обсяг дисципліни	<u>3</u> кредити ЄКТС, <u>90</u> год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pro/
Консультації	Четвер, 15.00–17.00
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<p>Курс розроблено таким чином, аби надати учасникам навчального процесу – майбутнім бакалаврам за спеціальністю «Електроніка» – необхідні знання для формування у них системного погляду на основні етапи та тенденції розвитку політичної, економічної, соціальної та культурної історії України, закономірності становлення української державності від стародавніх часів до сучасності. На цій основі сформувані у майбутніх бакалаврів з електроніки відчуття причетності до тисячолітньої історії українського народу, розвинути у них патріотичні, державницькі та морально-етичні переконання. Крім того, курс спрямований на отримання студентами теоретичних знань та практичних умінь, які дадуть їм змогу адекватно і ефективно використовувати одержані навички у майбутній професійній діяльності. Навчальна дисципліна «Історія України» є обов'язковою нормативною дисципліною зі спеціальності «Електроніка», яка викладається в 1 семестрі в обсязі 3 кредитів (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS). Вона покликана забезпечити ґрунтовні знання з політичної, економічної історії України та історії української культури. Особлива увага при вивченні курсу приділяється формуванню аналітичних навичок, вмінню доцільно використовувати отримані знання для вирішення теоретичних та прикладних проблем.</p>	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
<p>Мета нормативної навчальної дисципліни «Історія України» – формування у майбутніх бакалаврів за спеціальністю «Електроніка» системного погляду на основні етапи та тенденції розвитку політичної, економічної та культурної історії України, закономірності становлення української державності від</p>	

стародавніх часів до сучасності. На цій основі сформувати у майбутніх фахівців із проектування комп'ютерних схем відчуття причетності до тисячолітньої історії, культурних досягнень українського народу, розвинути у них патріотичні, державницькі та морально-етичні переконання. Крім того, курс спрямований на отримання студентами теоретичних знань та практичних умінь, які дадуть їм змогу адекватно і ефективно використовувати одержані навички у майбутній професійній діяльності.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Програмні компетентності:

ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК6. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК13. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідності його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

Результати навчання:

Р11. Аргументувати нормативно-правові засади при впровадженні електронних пристроїв та систем; оцінювати переваги інженерних розробок, їх екологічність та безпечність; захищати власні світоглядні позиції та переконання у виробничій або соціальній діяльності.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	14
семінарські заняття / практичні / лабораторні	16
самостійна робота	60

Ознаки навчальної дисципліни

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
1	171 Електроніка	I	Нормативний

Тематика навчальної дисципліни

Тема	кількість год.
------	----------------

	лекції	заняття	сам. роб.
Тема 1. Вступ до історії. Стародавня історія України.	4		5
Тема 2. Київська Русь		2	5
Тема 3. Галицько-Волинська Держава		2	5
Тема 4. Українське козацтво в XVI – першій половині XVII ст.		2	5
Тема 5. Українська козацька державність ранньомодерного періоду (середина XVII – XVIII ст.)	4	4	5
Тема 6. Творення сучасної української нації		2	5
Тема 7. Українська революція 1917–1921 рр.	4	2	5
Тема 8. Українські землі в міжвоєнний період. Друга світова війна		2	5
Тема 9. Україна в середині XX – на початку XXI ст.		2	20
ЗАГ.:	12	18	60

6. Система оцінювання навчальної дисципліни

Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	Шкала оцінювання				
	Оцінка в балах	Оцінка за іспит	Оцінка в національній шкалі	Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за залік
	90-100	відмінно	5	A	зараховано
	80-89	добре	4	B	
	70-79			C	
	60-69	задовільно	3	D	
	50-59			E	
	26-49	незадовільно (з можливістю повторного складання)			
1-25	незадовільно				

Структура розподілу балів у ході аудиторно-самостійної роботи студентів:

20 балів – усні відповіді на семінарських заняттях. Підсумковий бал за семінарські заняття визначається на основі вирахування середнього арифметичного із всіх усних оцінок;

20 балів – письмові (тестові) контрольні роботи (3 контрольні роботи по темах лекцій + 2 контрольні роботи по темах семінарських занять);

10 балів – самостійна робота студентів (письмова (тестова) контрольна робота на визначену тематику).

50 балів – іспит з курсу.

<p>Вимоги до письмових робіт</p>	<p>Письмові контрольні роботи передбачені на 4 семінарі (за темами 1, 2, 3 і 4 семінарів) та на 8 семінарі (за темами 5, 6, 7 і 8 семінарів). Передбачено 2 розгорнуті запитання, час виконання – 30 хвилин. Максимальний бал за кожен із робіт – 10 балів (по 5 балів на кожне запитання. Структура оцінювання відповіді на розгорнуте запитання:</p> <p>1 б. – відповідь складається із 1–2 речень, містить узагальнюючу інформацію про історичний період або одиничні конкретні факти.</p> <p>2 б. – відповідь не структурована, вступ і висновок відсутні; студент демонструє знання окремих історичних фактів, дат, подій, процесів, постатей або допускає значні помилки; не володіє історичною хронологією, історичною географією, термінами і поняттями; узагальнення відсутні.</p> <p>3 б. – відповідь структурована в рамках основної частини, не містить яскраво вираженого вступу чи висновку; студент розкриває історичний процес в рамках питання із значними пробілами та розривами; демонструє знання найбільш важливих історичних фактів, дат, подій, процесів, постатей, допускає значні помилки; на задовільному рівні володіє історичною хронологією, історичною географією, термінами і поняттями; у відповіді практично відсутні узагальнення або вони дуже фрагментарні.</p> <p>4 б. – відповідь структурована, містить або вступ або висновок; студент розкриває історичний процес в рамках конкретного питання із певними пробілами та розривами; демонструє знання значної кількості історичних фактів, дат, подій, процесів, постатей, проте допускає окремі помилки; володіє історичною хронологією, історичною географією, термінами і поняттями; робить фрагментарні узагальнення, усвідомлює роль і значення конкретних подій в історії України.</p> <p>5 б. – відповідь детально структурована, містить вступ, основну частину та висновок; студент повноцінно розкриває історичний процес в рамках конкретного питання; демонструє знання значної кількості конкретних історичних фактів, дат, подій, процесів, постатей; на високому рівні володіє історичною хронологією, історичною географією, термінами і поняттями; водночас робить узагальнення та висновки з питання, розуміє ширший контекст конкретних подій, усвідомлює їх роль і значення в історії України, демонструє володіння науковою літературою з теми.</p> <p>Тестові контрольні роботи проводяться за підсумками</p>
----------------------------------	--

	кожної лекційної теми у формі тестування в системі дистанційного навчання. Тестування включає 15 запитань; час виконання – 15 хвилин. Тестова робота по самостійній роботі включає 30 запитань, час виконання – 30 хвилин.
Семінарські заняття	Виступи на семінарських заняттях оцінюються за 5-бальною шкалою. Активна усестороння участь на занятті може оцінюватися у 0,25 або 0,5 б., які додаються до підсумкової оцінки наприкінці семестру. Максимальна кількість балів, яка може бути добавлена в такий спосіб – 4 б.
Умови допуску до підсумкового контролю	Студент допускається до іспиту за умови відпрацювання усіх пропущених занять і негативних оцінок; виконання усіх передбачених форм роботи та отримання як мінімум 25 б. Для отримання позитивної підсумкової оцінки протягом семестру студент зобов'язаний отримати як мінімум 50 б.
Підсумковий контроль	Здійснюється у формі письмової екзаменаційної роботи наприкінці семестру.

7. Політика навчальної дисципліни

Політика курсу полягає у послідовності набуття знань, умінь і навичок у ході лекцій, семінарських занять і самостійної роботи. Відвідування лекцій для студентів є обов'язковим.

Відвідування та активна участь студентів у роботі семінарських занять також є обов'язковою умовою успішного складання курсу. Пропонуються наступні форми роботи на семінарських заняттях: виступ, опонування, рецензія, участь у дискусії. При цьому враховуватимуться лише логічно обґрунтовані виступи, альтернативна теза чи спростування поданої, а не фактична підтримка тези виступаючого, змістовне рецензування та коментар чи доповнення, що дійсно сприятиме розгляду проблеми.

Політика курсу передбачає прездачу усіх невиконаних завдань в силу серйозних запізнь на заняття або пропущених пар без поважних причин. За умови відсутності студента (-ки) на лекції чи семінарського заняття, отримання негативної оцінки на семінарських заняттях або ж невчасного виконання індивідуальної роботи визначений день для відпрацювання пропущених аудиторних занять, негативних оцінок та подачі індивідуальних робіт – четвер, 15.00 год. – 17.00 год. У випадку запозичених робіт, випадків плагіату, виявів академічної недоброчесності (списування), недобропорядної поведінки в аудиторії викладач пропонує студентові (-ці) повторно виконати необхідний вид роботи.

8. Рекомендована література

1. 25 років незалежності: нариси історії творення нації та держави / Відп. ред. В. Смолій; Кер. авт. кол. Г. Боряк; Авт. кол.: В. Головка (коорд. проекту), В. Даниленко, С. Кульчицький, О. Майборода, В. Смолій, Л. Якубова, С. Янішевський. НАН України. Інститут історії України. К.: Ніка-Центр, 2016.

- 796 с. URL: <http://resource.history.org.ua/item/11051>.
2. Баран В. Україна: новітня історія (1945-1991 рр.). Львів: [Ін-т українознав. ім. І. Крип'якевича НАН України], 2003. 667 с. URL: <http://irbis-nbuv.gov.ua/ulib/item/UKR0001059>.
 3. Баран В. Україна після Сталіна: Нарис історії 1953-1985 рр. Львів, 1992.
 4. Бойко О. 30 років незалежності України. Т. 1: До 18 серпня 1991 року. URL: https://chtyvo.org.ua/authors/Boiko_Oleksandr/30_rokiv_nezalezhnosti_Ukrainy_T_1_Do_18_serpnia_1991_roku/.
 5. Бойко О. 30 років незалежності України. Т. 2: Від 18 серпня 1991 р. до 31 грудня 1991 р. URL: https://chtyvo.org.ua/authors/Boiko_Oleksandr/30_rokiv_nezalezhnosti_Ukrainy_T_2_Vid_18_serpnia_1991_r_do_31_hrudnia_1991_r/.
 6. Бойко О. Історія України: посібник. К.: Академія, 2002. 656 с.
 7. Бойко О. Нариси з новітньої історії України (1985–1991 р.р.). URL: https://chtyvo.org.ua/authors/Boiko_Oleksandr/Narysy_z_novitnoi_istorii_Ukrainy_1985_-_1991_rr/.
 8. Гай-Нижник П. УНР та ЗУНР: становлення органів влади і національне державотворення (1917-1920 рр.). Київ: ЩеК, 2010. 303 с. URL: <http://irbis-nbuv.gov.ua/ulib/item/UKR0000817>.
 9. Горобець В. «Волимо царя східного...» Український Гетьманат та російська династія до і після Переяслава / В. Горобець; Український науковий ін-т Гарвардського ун-ту. К.: Критика, 2007. 464 с. URL: https://chtyvo.org.ua/authors/Horobets_Viktor_Mykolaiovych/Volymo_tsaria_skhidnoho_Ukrainskyi_Hetmanat_ta_rosiiska_dynastiia_do_i_pislia_Pereiaslava/.
 10. Грицак Я. Нарис історії України : Формування модерної української нації XIX–XX ст. URL: https://chtyvo.org.ua/authors/Hrytsak_Yaroslav/Narys_istorii_Ukrainy/.
 11. Грушевський М. Нарис історії українського народу. Харків: Клуб Сімейного Дозвілля, 2022. 576 с.
 12. Даниленко В. Україна в 1985-1991 рр.: остання глава радянської історії : монографія. Київ: Ін-т історії НАНУ, 2018. 276 с. URL: <http://irbis-nbuv.gov.ua/ulib/item/ukr0000014609>.
 13. Дорошенко Д. Нарис історії України: в 2 т. Т. 1 : До половини XVII століття. 1992. 228 с. URL: <http://irbis-nbuv.gov.ua/ulib/item/UKR0001416>.
 14. Історія світової та української культури: Підруч. для студ. вищ. навч. закл. / В . А. Греченко, І . В. Чорний, В . А. Кушнерук, В . А . Режко. К., 2010.
 15. Історія української культури / Під заг. ред. І. Крип'якевича. К., 1991–1993.
 16. Історія української культури: Зб. матеріалів і документів / Упоряд . Б . І Білик, Ю . А. Горбань, Я . С. Калакура та ін. К., 2000.
 17. Історія української та зарубіжної культури: Навч. посіб. для студ . вищ. навч. закл. / С . М. Клапчук, В . Ф. Остафійчук, Б . І . Білик. К., 2002
 18. Касьянов Г. Незгодні: українська інтелігенція в русі опору 1960-80-х років. К., 1995.

19. Котляр М. Історія суспільного життя Русі: нариси. К., 2016. 288 с. URL: <http://irbis-nbuv.gov.ua/ulib/item/UKR0009216>.
20. Котляр М. Історія України в особах. Давньоруська держава. К.: Україна, 1996. 238 с. URL: <http://irbis-nbuv.gov.ua/ulib/item/UKR0008386>.
21. Кульчицький С. Червоний виклик. Історія комунізму в Україні від його народження до загибелі : [у 3 кн.] / Станіслав Кульчицький. Київ : Темпора, 2013. Кн. 3 . 2013. 386 с. URL: <http://irbis-nbuv.gov.ua/ulib/item/ukr0000022146>.
22. Литвин В. Історія України: підручник. К.: Наукова думка, 2013. 991 с.
23. Литвин М., Науменко К. Історія ЗУНР. Львів: ОЛІР, 1995. 361 с. URL: <http://irbis-nbuv.gov.ua/ulib/item/ukr0000020282>.
24. На бій за волю. Перемога через поразки. Україна у війнах і революціях 1914–1921 років. / А. Руккас [та ін.]. Харків: Клуб сімейного дозвілля, 2016. 351 с. URL: <http://irbis-nbuv.gov.ua/ulib/item/ukr0000022153>.
25. Нариси історії Української революції 1917–1921 років : у 2 кн. / редкол.: В. А. Смолій (голова) [та ін.] ; [авт. кол.: В. Ф. Верстюк (керівник) та ін.] ; НАН України, Ін-т історії України. Київ : Наук. думка, 2011–2012. Кн. 1. 2011. 386 с. URL: <http://irbis-nbuv.gov.ua/ulib/item/UKR0005038>.
26. Нариси історії Української революції 1917–1921 років : у 2 кн. / редкол.: В. А. Смолій (голова) [та ін.] ; [авт. кол.: В. Ф. Верстюк (керівник) та ін.] ; НАН України, Ін-т історії України. Київ : Наук. думка, 2011–2012. Кн. 2 . 2012. 460 с. URL: <http://irbis-nbuv.gov.ua/ulib/item/UKR0005036>.
27. Плохій С. Брама Європи. Харків: Клуб Сімейного Дозвілля, 2016. 496 с.
28. Плохій С. Остання імперія : занепад і крах Радянського Союзу / Сергій Плохій, пер. з англ.: Я. Лебеденко, А. Саган. Харків: Клуб сімейного дозвілля, 2019. 512 с. URL: <http://irbis-nbuv.gov.ua/ulib/item/ukr0000018219>.
29. Повість минулих літ: літопис. К.: Веселка, 1989. 220 с. URL: <http://irbis-nbuv.gov.ua/ulib/item/UKR0004661>.
30. Реєнт О. Усі гетьмани України: легенди, міфи, біографії. Харків: Фоліо, 2008. 414 с. URL: <http://irbis-nbuv.gov.ua/ulib/item/UKR0001165>.
31. Ричка В. Лицар Духу: Володимир Великий в історії та пам'яті. К., 2015. 131 с. URL: <http://irbis-nbuv.gov.ua/ulib/item/UKR0004237>.
32. Смолій В., Степанков В., Горобець В., Чухліб Т. Дипломатія на «межі світу»: міжнародні відносини та зовнішня політика Української держави (XVII ст. – 1750-ті рр.). Посібник для університетів. К.: Вид-во «АМЕННОТЕР» 2016. 320 с. URL: https://chtyvo.org.ua/authors/Stepankov_Valerii/Dyplomatiia_na_mezhi_svitu_mizhnarodni_vidnosyny_ta_zovnishnia_polityka_Ukrainskoi_derzhavy_XVII_st/.
33. Толочко П. Київська Русь. К.: Абрис, 1996. 360 с. URL: <http://irbis-nbuv.gov.ua/ulib/item/ukr0000017919>.
34. Україна крізь віки : в 15 т. / ред. В. А. Смолій ; НАН України, Ін-т історії України. Київ : Альтернативи, 1998. Т. 10 : Українські визвольні змагання 1917–1921 рр. / О. С. Рубльов, О. П. Реєнт. 1999. 319 с. URL: <http://irbis-nbuv.gov.ua/ulib/item/UKR0001319>.
35. Україна крізь віки: в 15 т. / ред. В. А. Смолій. К.: Альтернативи, 1998. Т. 4: Київська Русь / О. Толочко, П. Толочко. 1998. 351 с. URL: <http://irbis-nbuv.gov.ua/ulib/item/ukr0001319>.

nbuv.gov.ua/ulib/item/UKR0001615.

36. Україна крізь віки: в 15 т. в 15 т. / ред. В. А. Смолій. К.: Альтернативи, 1998. Т. 7: Українська національна революція XVII ст. (1648-1676 рр.) / В. А. Смолій, В. С. Степанков. 1999. 351 с. URL:

<http://irbis-nbuv.gov.ua/ulib/item/UKR0000526>.

37. Україна крізь віки: в 15 т. в 15 т. / ред. В. А. Смолій. К.: Альтернативи, 1998. Т. 8: Гетьманська Україна / О. І. Гуржій, Т. В. Чухліб. 1999. 303 с. URL:

<http://irbis-nbuv.gov.ua/ulib/item/UKR0000520>.

38. Яковенко Н. Нарис історії України з найдавніших часів до кінця XVIII ст. Київ: Генеза, 1997. 380 с. URL:

<http://irbis-nbuv.gov.ua/ulib/item/UKR0000066>.

Викладач (*Паска Богдан Валерійович,
старший викладач кафедри історії України
і методики викладання історії*)